

disputants-חולקים נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוק-answer ראיה-proof
--	--

Talmud Navigator		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ													מכות-כיצד העדים	
		מאן דאמר													מימרא	
ה.	מ															משלשין בממון ואין משלשין במכות.
ה.	ה															כיצד? העידוהו שהוא חייב לחבירו מאתים זוז ונמצאו זוממין - משלשין ביניהם, אבל אם העידוהו שהוא חייב מלקות ארבעים ונמצאו זוממין - כל אחד ואחד לוקה ארבעים.
ה.	ג															מנא ה"מ?
ה.	ה															נאמר (דברים כ"ה) רשע בחייבי מלקיות ונאמר (במדבר ל"ה) רשע בחייבי מיתות ב"ד, מה להלן אין מיתה למחצה, אף כאן אין מלקות למחצה.
ה.	ה															בעינן (דברים י"ט) כאשר זמם לעשות לאחיו וליכא.
ה.	ה															אי הכי, ממון נמ?
ה.	ה															ממון מצטרף, מלקות לא מצטרף.
ה.	מ															אין העדים נעשים זוממין עד שזימו את עצמן.
ה.	ה															כיצד? אמרו: מעידין אנו באיש פלוני שהרג את הנפש, אמרו להם: היאך אתם מעידין? שהרי נהרג זה או ההורג זה היה עמנו אותו היום במקום פלוני - אין אלו זוממין אבל אמרו להם: היאך אתם מעידין? שהרי אתם הייתם עמנו אותו היום במקום פלוני - הרי אלו זוממין ונהרגין על פיהם.
ה.	ה															באו אחרים והזימום, באו אחרים והזימום, אפי' מאה - כולם יהרגו
ה.	ה															איסטטית היא זו, ואינו נהרג אלא כת הראשונה בלבד.
ה.	ג															מנא הני מילי?
ה.	ה															דאמר קרא: (דברים י"ט) והנה עד שקר העד שקר ענה, עד שתשקר גופה של עדות.
ה.	ה															(דברים י"ט) לענות בו סרה, עד שתסרה גופה של עדות.
ה.	ה															באו שנים ואמרו: במזרח בירה הרג פלוני את הנפש, ובאו שנים ואמרו: והלא במערב בירה עמנו הייתם, חזינו, אי דקיימי במערב בירה מיהזא חזו למזרח בירה - אין אלו זוממין, ואם לאו - הרי אלו זוממין.
ה.	ה															פשיטא
ה.	ה															מהו דתימא: ליחוש לנהורא בריא, קמשמע לן.
ה.	ה															באו שנים ואמרו: בסורא בצפרא בחד בשבתא הרג פלוני את הנפש, ובאו שנים ואמרו: בפניא בחד בשבתא עמנו הייתם בנהרדעא, חזינו, אי מצפרא לפניא מצי אזיל מסורא לנהרדעא - לא הוו זוממין, ואי לאו - הוו זוממין.
ה.	ה															פשיטא
ה.	ה															מהו דתימא: ליחוש לגמלא פרחא, קמ"ל.
ה.	ה															באו שנים ואמרו: בחד בשבתא הרג פלוני את הנפש, ובאו שנים ואמרו: עמנו הייתם בחד בשבתא, אלא בתרי בשבתא הרג פלוני את הנפש, ולא עוד, אלא אפי' אמרו: ערב שבת הרג פלוני את הנפש נהרגין, דבעידנא דקא מסהדי - גברא לאו בר קטלא הוא.
ה.	ה															מאי קמ"ל?
ה.	ה															לפיכך נמצאת אחת מהן זוממת - הוא והן נהרגין והשניה פטורה
ה.	ה															סיפא מה שאין כן בגמר דין איצטריכא ליה
ה.	ה															באו שנים ואמרו: בחד בשבתא נגמר דינו של פלוני, ובאו שנים ואמרו: בחד בשבתא עמנו הייתם, אלא בערב שבת נגמר דינו של פלוני, ולא עוד, אלא אפי' אמרו: בתרי בשבתא נגמר דינו של פלוני - אין אלו נהרגין, דבעידנא דקא מסהדי - גברא לאו בר קטלא הוא.
ה.	ה															וכן לענין תשלומי קנס

disputants-חולקים נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוץ-answer ראיה-proof
--	--

Talmud Navigator																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
מכות-כיצד העדים																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
מאן דאמר																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
מימרא																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
ה.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		</

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

מכות-כיצד העדים		Talmud Navigator									
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י
תלמוד לומר: (ויקרא י"ח) ערות אחותך בת אביך או בת אמך - אין לי אלא בת אביו שלא בת אמו ובת אמו שלא בת אביו, בת אביו ובת אמו מניין? תלמוד לומר: (ויקרא י"ח) ערות בת אשת אביך מולדת אביך אחותך היא, עד שלא יאמר יש לי מן הדין: מה אם הוזהר על בת אמו שלא בת אביו ובת אביו שלא בת אמו, בת אביו ובת אמו לא כל שכן הא למדת, שאין מזהירין מן הדין.											ה:
חייבי מלקיות מניין?										◊	ה:
תלמוד לומר רשע רשע.										!	ה:
חייבי גליות מניין?										◊	ה:
אתיא רוצח רוצח.										!	ה:
אראה בנחמה, אם לא הרגתי עד זומם, להוציא מלבן של צדוקים שהיו אומרים: אין העדים זוממין נהרגין עד שיהרג הנדון.	תניא, אמר רבי יהודה בן טבאי:									◊	ה:
אראה בנחמה, אם לא שפכת דם נקי, שהרי אמרו חכמים: אין העדים זוממין נהרגין עד שיוזמו שניהם, ואין לוקין עד שיוזמו שניהם.	אמר לו שמעון בן שטח:									◊	ה:
מיד קבל עליו ר' יהודה בן טבאי, שאינו מורה הוראה אלא לפני שמעון בן שטח.										◊	ה:
וכל ימיו של ר' יהודה בן טבאי היה משתטח על קברו של אותו העד, והיה קולו נשמע, וכסבורין העם לומר: קולו של הרוג, אמר: קולי שלי הוא, תדעו, למחר הוא מת אין קולו נשמע.										◊	ה:
דלמא בדינא קם בהדיה, אי נמי פיוסי פייסי.	רב אחא בריה דרבא לרב אשי:									◊	ה:
על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת - אם מתקיימת העדות בשנים, למה פרט הכתוב בשלשה? אלא להקיש שנים לשלשה מה שלשה מזימין את השנים, אף השנים יוזמו את הג' ומנין אפי' מאה? ת"ל: עדים.	[ת"ק]									■	ה:
מה שנים אינן נהרגין עד שיהיו שניהם זוממין, אף שלשה אינן נהרגין עד שיהיו שלשתן זוממין ומנין אפי' מאה? ת"ל: עדים.	ר' שמעון:									■	ה:
לא בא השלישי להקל אלא להחמיר עליו ולעשות דינו כיוצא באלו ואם כן ענש הכתוב לנטפל לעוברי עבירה כעוברי עבירה, על אחת כמה וכמה ישלם שכר לנטפל לעושי מצוה כעושי מצוה.	רבי עקיבא:									■	ה:
ומה שנים, נמצא אחד מהן קרוב או פסול - עדותן בטלה, אף שלשה, נמצא אחד מהן קרוב או פסול - עדותן בטלה מנין אפי' מאה? ת"ל: עדים.	[ת"ק]									■	ה:
במה דברים אמורים - בדיני נפשות, אבל בדיני ממונות - תתקיים העדות בשאר	רבי יוסי:									■	ו.
אחד דיני ממונות ואחד דיני נפשות.	רבי:									■	ו.
ואימתי? בזמן שהתרו בהן, אבל בזמן שלא התרו בהן, מה יעשו שני אחין שראו באחד שהרג את הנפש?	[רבי יוסי]									■	ו.
והוא, שהעידו כולם בתוך כדי דיבור.	רבא:									◊	ו.
מכדי תוך כדי דיבור היכי דמי? כדי שאילת תלמיד לרב, מאה טובא הון	רב אחא מדפתי לרבינא:									◊	ו.
כל חד וחד בתוך כדי דיבור של חבירו.	אמר ליה: [רבינא]									!	ו.
לא בא שלישי כ' ומה שנים כ'.	רבי עקיבא:									■	ו.
אלא מעתה, הרוג יציל	רב פפא לאביי:									◊	ו.
כשהרגו מאחוריו.										!	ו.
נרבע יציל										◊	ו.
כשרבעו מאחוריו.										!	ו.
הורג ורובע יצילן										◊	ו.
אישתיק.										■	ו.

disputants-חולקים נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוק-answ ראיה-proof
--	--

Talmud Navigator		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ													מכות-כיצד העדים	
		מאן דאמר													מימרא	
1.	1.															כי אתא לקמיה דרבא, אמר ליה: (דברים י"ט) יקום דבר, במקיימי דבר הכתוב מדבר.
1.	1.															במה דברים אמורים וכו' מה יעשו שני אחים כו'.
1.	1.															הכי אמרין להו?
1.	1.															הכי אמרי' להו: למיחזי אתו או לאסהודי אתיתו? אי אמרי: לאסהודי אתו, נמצא אחד מהן קרוב או פסול - עדותן בטלה, אי אמרי: למיחזי אתו, מה יעשו שני אחין שראו באחד שהרג את הנפש?
1.	1.															הלכה כר' יוסי
1.	1.															הלכה כרבי.
1.	1.															היו שנים רואין אותו מחלון זה ושנים רואין אותו מחלון זה ואחד מתרה בו באמצע, בזמן שמקצתן רואין אלו את אלו - הרי אלו עדות אחת, ואם לאו - הרי אלו שתי עדיות, לפיכך אם נמצאת אחת מהן זוממת - הוא והן נהרגין והשניה פטורה.
1.	1.															לעולם אין נהרגין עד שיהיו שני עדיו מתרין בו, שנאמר: (דברים י"ז) על פי שנים עדים.
1.	1.															דבר אחר: על פי שנים עדים - שלא תהא סנהדרין שומעת מפי התורגמן.
1.	1.															מניין לעדות מיוחדת שהיא פסולה? שנאמר: (דברים י"ז) לא יומת על פי עד אחד, מאי אחד? אילימא עד אחד ממש, מרישא שמעינן לה: על פי שנים עדים אלא מאי אחד? אחד אחד.
1.	1.															לא יומת על פי עד אחד - להביא שנים שרואים אותו אחד מחלון זה ואחד מחלון זה ואין רואין זה את זה, שאין מצטרפין ולא עוד, אלא אפילו בזה אחר זה בחלון אחד - אין מצטרפין.
1.	1.															השתא ומה אחד מחלון זה ואחד מחלון זה, דהאי קא חזי כולו מעשה והאי קא חזי כולו מעשה - אמרת: לא מצטרפין, בזה אחר זה, דהאי חזי פלגא דמעשה והאי חזי פלגא דמעשה - מיבעיא?
1.	1.															לא נצרכא אלא לבועל את הערוה.
1.	1.															אם היו רואין את המתרה, או המתרה רואה אותן - מצטרפין.
1.	1.															מתרה שאמר, אפילו מפי עצמו, ואפילו מפי השד.
1.	1.															עדות מיוחדת כשירה בדיני ממונות, דכתיב: לא יומת על פי עד אחד, בדיני נפשות הוא דאין כשירה, אבל בדיני ממונות כשירה.
1.	1.															אלא מעתה, בדיני נפשות תציל
1.	1.															הוא והן נהרגין
1.	1.															קשיא.
1.	1.															רבי יוסי אומר וכו'.
1.	1.															ומי אית ליה לרבי יוסי האי סברא?
1.	1.															השונא נהרג, מפני שהוא כמועד ומותר.
1.	1.															ההוא רבי יוסי בר יהודה היא
1.	1.															חבר אין צריך התראה, לפי שלא ניתנה התראה אלא להבחין בין שוגג למזיד.
1.	1.															דבר אחר: ע"פ שנים עדים, שלא תהא סנהדרין שומעת מפי התורגמן.
1.	1.															הנהו לעוזי דאתו לקמיה דרבא, אוקי רבא תורגמן בינייהו.
1.	1.															והיכי עביד הכי?
1.	1.															שלא תהא סנהדרין שומעת מפי התורגמן

disputants-חולקים נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוק-answer ראיה-proof
--	--

Talmud Navigator												
מכות-כיצד העדים												
מאן דאמר												
מימרא												
רבא מידע הוה ידע מה דהוו אמרי, ואהדורי הוא דלא הוה ידע.												
אילעא וטוביה קריביה דערבא הוה												
גבי לוח ומלוה רחיקי נינהו.	סבר רב פפא למימר:											
אי לית ליה ללוה, לאו בתר ערבא אזיל מלוה?	רב הונא בריה דרב יהושע לרב פפא:											
מי שנגמר דינו וברח, ובא לפני אותו ב"ד - אין סותרין את דינו.												
כל מקום שיעמדו שנים ויאמרו: מעידים אנו באיש פלוני שנגמר דינו בב"ד של פלוני, ופלוני ופלוני עדיו - הרי זה יהרג.												
סנהדרין נוהגת בארץ ובחוצה לארץ.												
סנהדרין ההורגת אחד בשבוע - נקראת חובלנית	[ת"ק]											
אחד לשבעים שנה.	רבי אליעזר בן עזריה:											
אילו היינו בסנהדרין - לא נהרג אדם מעולם	רבי טרפון ורבי עקיבא:											
אף הן מרבין שופכי דמים בישראל.	רשב"ג:											
לפני אותו בית דין הוא דאין סותרין, הא לפני בית דין אחר סותרין												
כל מקום שיעמדו שנים ויאמרו: מעידין אנו את איש פלוני שנגמר דינו בבית דין פלוני, ופלוני ופלוני עדיו - הרי זה נהרג	הא תני סיפא:											
לא קשיא: כאן בארץ ישראל, - כאן בחוצה לארץ	אביי:											
ברח מארץ לחוצה לארץ - אין סותרין את דינו, מחוצה לארץ לארץ - סותרין את דינו, מפני זכותה של ארץ ישראל.	דתנאי, רבי יהודה בן דוסתאי אומר משום רבי שמעון בן שטח:											
סנהדרין נוהגת כו'.												
מנא ה"מ?												
(במדבר ל"ה) והיו אלה לכם לחוקת משפט לדורותיכם - למדנו לסנהדרין שנוהגת בארץ ובחוצה לארץ	דתנו רבנן:											
א"כ, מה תלמוד לומר (דברים י"ז) בשעריך?												
בשעריך אתה מושיב בתי דינים בכל פלך ופלך ובכל עיר ועיר, ובחו"ל אתה מושיב בכל פלך ופלך ואי אתה מושיב בכל עיר ועיר.												
סנהדרין ההורגת וכו'.												
אחת לשבעים שנה נקראת חבלנית, או דלמא אורח ארעא היא?	איבעיא להו:											
תיקו.												
אילו היינו וכו'.	רבי טרפון ורבי עקיבא:											
היכי הוו עבדי?												
ראיתם טריפה הרג? שלם הרג?	רבי יוחנן ורבי אלעזר:											
אם תמצא לומר שלם הוה, דלמא במקום סייף נקב הוה.	רב אשי:											
בבועל את הערוה היכי הוו עבדי?												

disputants-חולקים ♦ central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-◊ insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת-< מעשה-story O מקרא-key:	statement-מימרא ■ challenge-קושיא ז question-שאלה ^ answer-! תירוץ proof-ראיה ■
---	--

מכות-כיצד העדים		Talmud Navigator										א
מימרא	מאן דאמר	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	
ראיתם כמכחול בשפופרת?	אביי ורבא:						!				◊	ז.
ורבנן היכי דיינו?							ז				◊	ז.
כשמואל							!					ז.
במנאפים, משיראו כמנאפים.	דאמר שמואל:						!				◊	ז.
הדרן עלך כיצד העדים											◊	

disputants-חולקים נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוץ-answer ראיה-proof
--	--

מכות-כיצד העדים		Talmud Navigator													
מימרא		מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ		
ז. ז.	מ	אלו הן הגולין: ההורג נפש בשגגה.													
		היה מעגל במעגילה ונפלה עליו והרגתו, היה משלשל בחבית ונפלה עליו והרגתו, היה יורד בסולם ונפל עליו והרגתו - הרי זה גולה													
		אבל אם היה מושך במעגילה ונפלה עליו והרגתו, היה דולה בחבית ונפסק החבל ונפלה עליו והרגתו, היה עולה בסולם ונפל עליו והרגו - הרי זה אינו גולה.													
		זה הכלל: כל שבדרך ירידתו - גולה, ושלא בדרך ירידתו - אינו גולה.													
ז. ז.	ג	מנא ה"מ?													
		דאמר קרא: (במדבר ל"ה) ויפל עליו וימות, עד שיפול דרך נפילה.	שמואל:												
ז. ז.		(במדבר ל"ה) בשגגה - פרט למזיד, (דברים י"ט) בבלי דעת - פרט למתכוין.	תנו רבנן:												
ז. ז.		מזיד, פשיטא, בר קטלא הוא													
ז. ז.		אימא: פרט לאומר מותר.	רבא:												
ז. ז.		אי אומר מותר - אנוס הוא	א"ל אביי:												
ז. ז.		שאני אומר: האומר מותר - קרוב למזיד הוא.	אמר ליה: [רבא]												
ז. ז.		(דברים י"ט) בבלי דעת - פרט למתכוין.													
ז. ז.		מתכוין, פשיטא, בר קטלא הוא													
ז. ז.		פרט למתכוין להרוג את הבהמה והרג את האדם, לכותי - והרג את ישראל, לנפל - והרג בן קיימא.	רבה:												
ז. ז.		(במדבר ל"ה) אם בפתע - פרט לקרן זוית	ת"ר:												
ז. ז.		בלא איבה - פרט לשונא													
ז. ז.		הדפו - שדחפו בגופו													
ז. ז.		או השליך עליו - להביא ירידה שהיא צורך עליה													
ז. ז.		בלא צדיה - פרט למתכוין לצד זה והלכה לה לצד אחר													
ז. ז.		(שמות כ"א) ואשר לא צדה - פרט למתכוין לזרוק שנים וזרק ארבע													
ז. ז.		(דברים י"ט) ואשר יבא את רעהו ביער - מה יער רשות לניזק ולמזיק ליכנס לשם, אף כל רשות לניזק ולמזיק ליכנס לשם.													
ז. ז.		היה עולה בסולם, ונשמט השליכה מתחתיו ונפלה והרגה, מהו? כי האי גוונא עליה היא, או ירידה היא?	בעא מיניה רבי אבהו מרבי יוחנן:												
ז. ז.		כבר נגעת בירידה שהיא צורך עליה.	א"ל: [רבי יוחנן]												
ז. ז.		זה הכלל: כל שבדרך ירידתו - גולה, שלא בדרך ירידתו - אינו גולה	איתיביה:												
ז. ז.		שלא בדרך ירידתו לאיתווי מאי? לאו לאיתווי כה"ג													
ז. ז.		ולישעמיה, כל שבדרך ירידתו לאיתווי מאי? אלא לאיתווי קצב, הכא נמי לאיתווי קצב													
ז. ז.		קצב שהיה מקצב	דתניא:												
ז. ז.		לפניו - חייב, לאחריו - פטור	תנא חדא:												
ז. ז.		לאחריו - חייב, לפניו - פטור	תניא אידך:												

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

מכות-כיצד העדים		Talmud Navigator										א
מימרא	מאן דאמר	כ	י	ט	ז	ה	ד	ו	ז	ח	ב	
בין לפניו בין לאחריו - חייב	תניא אידך:	■	!								◇	ז:
בין לפניו בין לאחריו - פטור	תניא אידך:	■	!								◇	ז:
ולא קשיא:			!	!								ז:
כאן בירידה שלפניו ועליה שלאחריו			!								◇	ז:
כאן בעליה שלפניו וירידה שלאחריו			!								◇	ז:
כאן בירידה שלפניו ושל אחריו			!								◇	ז:
כאן בעליה שלפניו ושל אחריו.			!								◇	ז:
לימא כתנאי:								!				ז:
היה עולה בסולם ונשמטה שליבה מתחתיו								■	!		◇	ז:
חייב	תני חדא:							■	!		◇	ז:
פטור	ותניא אידך:							■	!		◇	ז:
מאי לאו בהא קא מיפלגי											!	ז:
ירידה היא	דמר סבר:							■	!			ז:
עליה היא	ומר סבר:							■	!			ז:
לא, דכ"ע עליה היא, ולא קשיא: כאן לניזקין, כאן לגלות.											!	ז:
איבעית אימא: הא והא לגלות, ולא קשיא: הא דאתליע, הא דלא אתליע.											!	ז:
ואיבעית אימא: הא והא דלא אתליע, ולא קשיא: הא דמיהדק, והא דלא מיהדק.											!	ז:
נשמש הברזל מקתו והרג - רבי אומר: אינו גולה	[רבי]										■	ז:
גולה.	חכמים:										■	ז:
מן העץ המתבקע - רבי אומר: גולה	[רבי]										■	ז:
אינו גולה.	חכמים:										■	ז:
וכי נאמר (דברים י"ט) ונשל הברזל מעצו? והלא לא נאמר אלא מן העץ ועוד, נאמר עץ למטה ונאמר עץ למעלה, מה עץ האמור למעלה - מן העץ המתבקע, אף עץ האמור למטה - מן העץ המתבקע.	תניא, אמר להם רבי לחכמים:										■	ז:
ושניהם מקרא אחד דרשו: ונשל הברזל מן העץ	רבי חייא בר אשי אמר רב:										■	ז:
יש אם למסורת ונישל כתיב	רבי סבר:										■	ז:
יש אם למקרא ונשל קרינן.	רבנן סברי:										■	ז:
ורבי, יש אם למסורת סבירא ליה?											!	ז:
רבי ורבי יהודה בן רועץ וב"ש ור"ש ור"ע, כולהו סבירי להו: יש אם למקרא	והאמר רב יצחק בר' יוסף אמר רבי יוחנן:										!	ז:
היינו דקאמר להו ועוד.											!	ז:
מאן דשדא פיסא לדיקלא ואתר תמרי, ואזול תמרי וקטול - באנו למחלוקת דרבי ורבנן.	רב פפא:										■	ז:

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

Talmud Navigator		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מכות-כיצד העדים	מימרא	מאן דאמר									
פשיטא									ז		ת.
מהו דתימא ככח כחו דמי, קמ"ל.									!	◇	ת.
אלא כח כחו לרבי היכי משכחת לה?									ז	◇	ת.
כגון דשדא פיסא ומחיה לגרמא, ואזיל גרמא ומחיה לכבאסא ואתר תמרי, ואזול תמרי וקטול.									!	◇	ת.
הזורק אבן לרה"ר והרג - ה"ז גולה.											מ
אם מכשיצאתה האבן מידו הוציא הלה את ראשו וקבלה - ה"ז פטור.	ר"א בן יעקב:									◇	ת.
זרק את האבן לחצרו והרג, אם יש רשות לניזוק ליכנס לשם - גולה, ואם לאו - אינו גולה, שנאמר: (דברים י"ט) ואשר יבא את רעהו ביער, מה היער רשות לניזוק ולמזיק ליכנס לשם, אף כל רשות לניזוק ולמזיק להכנס לשם, יצא חצר בעל הבית - שאין רשות לניזוק (ולמזיק) ליכנס לשם.											ת.
מה חטבת עצים רשות אף כל רשות, יצא האב המכה את בנו, והרב הרודה את תלמידו, ושליח ב"ד.	אבא שאול:										ת.
לרה"ר - מזיד הוא									ז		ג
בסותר את כותלו.	רב שמואל בר יצחק:								!		ת.
איבעי ליה לעיוני									ז		ת.
בסותר את כותלו בלילה.									!		ת.
בלילה נמי איבעי ליה לעיוני									ז		ת.
בסותר את כותלו לאשפה.									!	◇	ת.
האי אשפה ה"ד?									^		ת.
אי שכיחי בה רבים									!		ת.
פושע הוא									ז		ת.
אי לא שכיחי בה רבים									!		ת.
אנוס הוא									ז		ת.
לא צריכא, אלא לאשפה העשויה ליפנות בה בלילה ואין עשויה ליפנות בה ביום, ואיכא דמקרי ויתיב, פושע לא הוי - דהא אינה עשויה ליפנות בה ביום, אונס נמי לא הוי - דהא איכא דמקרי ויתיב.	רב פפא:								!	◇	ת.
רבי אליעזר בן יעקב אומר וכו'.											<
(דברים י"ט) ומצא - פרט למציא את עצמו, מכאן אמר רבי אליעזר בן יעקב: אם משיצתה האבן מידו הוציא הלה את ראשו וקבלה - פטור.	ת"ר:									◇	ת.
למימרא, דמצא מעיקרא משמע									ז		ת.
(ויקרא כ"ה) ומצא - פרט למצוי, שלא ימכור ברחוק ויגאול בקרוב, ברעה ויגאול ביפה	ורמינהי:								ז	◇	ת.
הכא מענייניה דקרא, והתם מענייניה דקרא התם מענייניה דקרא, ומצא דומיא (ויקרא כ"ה) דוהשיגה ידו, מה השיגה ידו מהשתא, אף מצא נמי מהשתא הכא מענייניה דקרא, ומצא דומיא דיער, מה יער מידי דאיתיה מעיקרא, אף ומצא נמי מידי דאיתיה מעיקרא.	רבא:								!		ת.
הזורק את האבן וכו'.											<
ממאי דמחטבת עצים דרשות? דלמא מחטבת עצים דסוכה ומחטבת עצים דמערכה, ואפ"ה אמר רחמנא: ליגלי	א"ל הוא מרבנן לרבא:								ז	◇	ת.
כיון דאם מצא חטוב לאו מצוה, השתא נמי לאו מצוה.	א"ל: [רבא]								!	◇	ת.

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

מכות-כיצד העדים		Talmud Navigator											א
מימרא	מאן דאמר	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	כ	
יצא האב המכה את בנו, והרב הרודה את תלמידו, ושליח ב"ד	איתיביה רבינא לרבא:											◊	ת.
לימא: כיון דאילו גמיר לאו מצוה, השתא נמי לאו מצוה												◊	ת.
התם אע"ג דגמיר - מצוה, דכתיב: (משלי כ"ט) יסר בנך ויניחך ויתן מעדנים לנפשך.												◊	ת.
לאו מילתא היא דאמרי, (דברים י"ט) ואשר יבא את רעהו ביער - (מה יער) דאי בעי עייל ואי בעי לא עייל, ואי סלקא דעתך מצוה, מי סגיא דלא עייל?	הדר אמר רבא:											◊	ת.
כל היכא דכתיב אשר - דאי בעי הוא? אלא מעתה, (במדבר י"ט) ואיש אשר יטמא ולא יתחטא - אי בעי מיטמא אי בעי לא מיטמא, מת מצוה דלא סגי דלא מיטמא, הכי נמי דפטור	רב אדא בר אבהו לרבא:											◊	ת.
שאני התם, דאמר קרא: טמא יהיה, מ"מ.												◊	ת.
טמא יהיה - לרבות טבול יום, טומאתו בו - לרבות מחוסר כיפורים	ההוא מיבעי ליה לכדתניא:											◊	ת:
אנא מעוד (טומאתו) קא אמינא.	א"ל: [רבא]											◊	ת:
(שמות ל"ד) בחריש ובקציר תשבות - ר"ע אומר: אינו צ"ל חריש של שביעית וקציר של שביעית, שהרי כבר נאמר: (ויקרא כ"ה) שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור, אלא אפילו חריש של ערב שביעית שנכנס לשביעית, וקציר של שביעית שיצא למוצאי שביעית	איכא דמתני לה אהא: [ר"ע]											◊	ת:
מה חריש רשות אף קציר רשות, יצא קציר העומר שהוא מצוה.	רבי ישמעאל:											◊	ת:
ממאי דחרישה דרשות? דלמא חרישת עומר דמצוה, ואפ"ה אמר רחמנא: תשבות	א"ל ההוא מרבנן לרבא:											◊	ת:
כיון דאם מצא חרוש אינו חורש, לאו מצוה.	א"ל: [רבא]											◊	ת:
יצא האב המכה את בנו, והרב הרודה את תלמידו, ושליח ב"ד	איתיביה רבינא לרבא:											◊	ת:
ואמאי? לימא: כיון דאילו גמיר לאו מצוה, השתא נמי לאו מצוה												◊	ת:
התם אע"ג דגמיר נמי מצוה קא עביד, דכתיב: (משלי כ"ט) יסר בנך ויניחך.												◊	ת:
לאו מילתא היא דאמרי, קצירה דומיא דחרישה, מה חרישה מצא חרוש אינו חורש, אף קצירה נמי, ואי ס"ד מצוה, מצא קצור אינו קוצר? מצוה לקצור ולהביא.	הדר אמר רבא:											◊	ת:
האב גולה על ידי הבן, והבן גולה ע"י האב.												■	ת:
הכל גולין על ידי ישראל וישראל גולין על ידיהן, חוץ מגר תושב												■	ת:
וגר תושב אינו גולה אלא על ידי גר תושב.												■	ת:
האב גולה ע"י הבן.												■	ת:
והאמרת: יצא האב המכה את בנו												◊	ת:
דגמיר.												!	ת:
והאמרת: אע"ג דגמיר מצוה קעביד												◊	ת:
בשוליא דנגרי.												!	ת:
שוליא דנגרי, חיותא היא דלמדיה												◊	ת:
דגמיר אומנותא אחריתי.												!	ת:
והבן גולה ע"י האב כ"ל.												■	ת:
(במדבר ל"ה) מכה נפש - פרט למכה אבין	ורמינהי:											◊	ת:

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

Talmud Navigator																						
מכות-כיצד העדים																						
מימרא											מאן דאמר											
א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ												
ה:	◊	!									לא קשיא: הא ר"ש, והא רבנן											
ה:	◊	!	■	◆							חנק חמור מסייף, לר"ש דאמר:											
ה:		!	■								שגגת סייף ניתנה לכפרה, שגגת חנק לא ניתנה לכפרה											
ה:	◊	!	■	◆							סייף חמור מחנק לרבנן דאמרי:											
ה:		!	■								הורג אביו [בשווג] שגגת סייף הוא, ושגגת סייף ניתנה לכפרה.											
ה:	◊	!								רבא:	פרט לעושה חבורה באביו בשווג, ס"ד אמינא: כיון דבמזיד בר קטלא הוא, בשווג נמי ליגלי, קמ"ל.											
ה:	<	■									הכל גולין על ידי ישראל וכו'.											
ה:		^									הכל גולין על ידי ישראל לאיתויי מאי?											
ה:	◊	!									לאיתויי עבד וכותי.											
ה:			■								תנינא להא דת"ר:											
ה:	◊		■							[דת"ר]	עבד וכותי גולה ולוקה ע"י ישראל, וישראל גולה ולוקה ע"י כותי ועבד.											
ה:	◊		ז								בשלמא עבד וכותי גולה ע"י ישראל ולוקה, גולה - דקטליה, ולוקה - דלטייה אלא ישראל גולה ולוקה ע"י כותי, בשלמא גולה - דקטליה, אלא לוקה אמאי? דלטייה, (שמות כ"ב) ונשיא בעמך לא תאור - בעושה מעשה עמך											
ה:	◊		!								אלא אמר רב אחא בר יעקב: כגון שהעיד בו והוזם.											
ה:			ז								דכוותיה גבי עבד שהעיד בו והוזם, עבד בר עדות הוא?											
ה:	◊		!								אלא אמר רב אחא בריה דרב איקא: הכא במאי עסקינן - כגון שהכהו הכאה שאין בה שוה פרוטה											
ט.			!	■							הכהו הכאה שאין בה שוה פרוטה - לוקה, ולא מקשינן הכאה לקללה. דא"ר אמי א"ר יוחנן:											
ט.	<	■									חוצ מעל ידי גר תושב וכו'.											
ט.			■								אלמא גר תושב עובד כוכבים הוא											
ט.	◊	ז	■								גר תושב גולה ע"י גר תושב אימא סיפא:											
ט.	◊	!									לא קשיא: כאן בגר תושב שהרג גר תושב, כאן בגר תושב שהרג ישראל. רב כהנא:											
ט.	◊	ז									איכא דרמי קראי אהדי, כתיב: (במדבר ל"ה) לבני ישראל ולגר ולתושב בתוכם תהיינה שש הערים, וכתיב: (במדבר ל"ה) והיו לכם הערים למקלט, לכם - ולא לגרים [איכא]											
ט.	◊	!									ל"ק: כאן בגר תושב שהרג ישראל, כאן בגר תושב שהרג גר תושב. רב כהנא:											
ט.	◊	ז	■								לפיכך, גר ועובד כוכבים שהרגו - נהרגין ורמיניה:											
ט.		ז									קתני גר דומיא דעובד כוכבים, מה עובד כוכבים - לא שנא דקטל בר מיניה ולא שנא דקטל דלאו בר מיניה נהרג, אף גר - לא שנא דקטל בר מיניה ולא שנא דקטל דלאו בר מיניה נהרג											
ט.	◊	!									ל"ק: כאן שהרגו דרך ירידה, כאן שהרגו דרך עלייה דרך ירידה דישאל גלי - איהו נמי סגי ליה בגלות, דרך עלייה דישאל פטור - הוא נהרג. רב חסדא:											
ט.		ז									ולאו ק"ו הוא? ומה דרך ירידה דישאל גלי - איהו נמי סגי ליה בגלות, דרך עלייה דישאל פטור - איהו נהרג? א"ל רבה:											
ט.	◊	!									באומר מותר. אלא אמר רבה:											
ט.		ז									אומר מותר - אנוס הוא א"ל אביי:											

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

מכות-כיצד העדים		Talmud Navigator													א
מימרא	מאן דאמר	כ	י	ט	ז	ה	ד	ג	ב	א	ז	ה	ד	ב	
שאני אומר: אומר מותר - קרוב למזיד הוא.	א"ל: [רבה]			!											ט.
ואזדו לטעמיהו				■											ט.
כסבור בהמה ונמצא אדם, כנעני ונמצא גר תושב - רבה אומר: חייב, אומר מותר - קרוב למזיד הוא	דאיתמר: [רבה]	■	■	◆										◆	ט.
פטור, אומר מותר - אנוס הוא.	רב חסדא:	■	■	◆										◆	ט.
(בראשית כ') הנך מת על האשה אשר לקחת מאי לאו בידי אדם	איתיביה רבה לרב חסדא:	ז												◆	ט.
לא, בידי שמים.				!										◆	ט.
דיקא נמי, דכתיב: (בראשית כ') מחטוא לי.				■											ט.
ולטעמיך, (בראשית ל"ט) וחטאתי לאלהים, לאלהים ולא לאדם?		ז													ט.
אלא דינו מסור לאדם, הכא נמי דינו מסור לאדם.		ז													ט.
(בראשית כ') הגוי גם צדיק תהרג	איתיביה אביי לרבה:			ז										◆	ט.
התם כדקא מהדרי עלויה: (בראשית כ') ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא				■	!									◆	ט.
אשת נביא הוא דתיהדר, דלאו נביא לא תיהדר?		ז		!											ט:
אלא כדאמר ר' שמואל בר נחמני			!	!											ט:
הכי קאמר ליה: (בראשית כ') ועתה השב (את) אשת האיש מכל מקום, ודקאמרת: הגוי גם צדיק תהרג הלא הוא אמר לי אחותי היא וגו', נביא הוא וממך למד, אכסנאי הוא שבא לעיר, על עסקי אכילה ושתייה שואלין אותו, כלום שואלין אותו: אשתך זו? אחותך זו? מכאן שבן נח נהרג, שהיה לו ללמוד ולא למד.	דאמר ר' שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן:	!	■	!										◆	ט:
הסומא אינו גולה, דברי רבי יהודה	[רבי יהודה]													◆	ט:
גולה.	ר' מאיר:													◆	ט:
השונא אינו גולה	[ת"ק]													◆	ט:
השונא נהרג, מפני שהוא כמועד	רבי יוסי:													◆	ט:
יש שונא גולה ויש שונא שאינו גולה, זה הכלל: כל שהוא יכול לומר לדעת הרג - אינו גולה, ושלא לדעת הרג - הרי זה גולה.	רבי שמעון:													◆	ט:
(במדבר ל"ה) בלא ראות - פרט לסומא, דברי רבי יהודה	ת"ר: [רבי יהודה]													◆	ט:
בלא ראות - לרבות את הסומא.	רבי מאיר:													◆	ט:
מאי טעמא דרבי יהודה?														^	ט:
דכתיב: (דברים י"ט) ואשר יבא את רעהו ביער אפילו סומא, אתא בלא ראות מעטיה.	[ר"י]													◆	ט:
ורבי מאיר?														ז	ט:
בלא ראות למעט, בבלי דעת למעט, הוי מיעוט אחר מיעוט, ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות.	[ר"מ]													◆	ט:
ורבי יהודה?														ז	ט:
בבלי דעת - פרט למתכין הוא דאמא.	[ר"י]													◆	ט:
השונא נהרג כו'.	ר' יוסי:													■	ט:

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

מכות-כיצד העדים		Talmud Navigator												
מימרא		מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	
והא לא אתרו ביה													ז	ט:
מתניתין רבי יוסי בר יהודה היא													!	ט:
חבר אינו צריך התראה, לפי שלא ניתנה התראה אלא להבחין בין שוגג למזיד.	דתניא, רבי יוסי בר יהודה:												!	ט:
יש שונא גולה וכו'.	רבי שמעון:												■	ט:
כיצד אמר רבי שמעון: יש שונא גולה ויש שונא שאינו גולה? נפסק - גולה, נשמט - אינו גולה.	תניא:												■	ט:
לעולם אינו גולה עד שישמט מחצלו מידו	והתניא, ר' שמעון:												ז	ט:
קשיא נפסק אנפסק, קשיא נשמט אנשמט													ז	ט:
נשמט אנשמט לא קשיא: הא באוהב, והא בשונא נפסק אנפסק לא קשיא: הא רבי, והא רבנן.													!	ט:
להיכן גולין? לערי מקלט, לשלש שבעבר הירדן ולשלש שבארץ כנען, שנאמר: (במדבר ל"ה) את שלש הערים תתנו מעבר לירדן ואת שלש הערים תתנו בארץ כנען וגו'.													■	מ
עד שלא נבחרו שלש שבארץ ישראל לא היו שלש שבעבר הירדן קולטות, שנאמר: שש ערי מקלט תהיינה, עד שיהיו ששת קולטות כאחת.													■	ט:
ומכוונות להן דרכים מזו לזו, שנאמר: (דברים י"ט) תכין לך הדרך ושלשת וגו'.													■	ט:
ומסרין להן שני ת"ח, שמא יהרגנו בדרך וידברו אליו													■	ט:
(אף) הוא מדבר ע"י עצמו, שנאמר: (דברים י"ט) וזה דבר הרוצח.	רבי מאיר:												■	ט:
בתחלה אחד שוגג ואחד מזיד מקדימין לערי מקלט, וב"ד שולחין ומביאין אותו משם, מי שנתחייב מיתה בב"ד - הרגוהו, ושלא נתחייב מיתה - פטרוהו, מי שנתחייב גלות - מחזירין אותו למקומו, שנאמר: (במדבר ל"ה) והשיבו אותו העדה אל עיר מקלטו וגו'.	רבי יוסי בר יהודה:												■	ט:
שלש ערים הבדיל משה בעבר הירדן, וכנגדן הבדיל יהושע בארץ כנען, ומכוונות היו כמין שתי שורות שבכרם, (יהושע כ') חברון ביהודה כנגד (דברים ד') בצר במדבר, שכם בהר אפרים כנגד רמות בגלעד, קדש בהר נפתלי כנגד גולן בבשן.	תנו רבנן:												■	ג
ושלשת - שיהיו משולשין, שיהא מדרום לחברון כמחברון לשכם, ומחברון לשכם כמשכם לקדש, ומשכם לקדש כמקדש לצפון.													■	ט:
בעבר הירדן תלת, בארץ ישראל תלת?													ז	ט:
בגלעד שכיחי רוצחים, דכתיב: (הושע ו') גלעד קרית פועלי און עקובה מדם	אביי:												!	ט:
מאי עקובה מדם?													^	י
שהיו עוקבין להרוג נפשות.	ר' אלעזר:												!	י
ומאי שנא מהאי גיסא ומהאי גיסא דמרחקי, ומאי שנא מציעאי דמקרי?													ז	י
בשכם נמי שכיחי רוצחים, דכתיב: (הושע ו') וכחכי איש גדודים חבר כהנים דרך ירצחו שכמה וגו'	אביי:												!	י
מאי חבר כהנים?													^	י
שהיו מתחברין להרוג נפשות, ככהנים הללו שמתחברין לחלוק תרומות בבית הגרנות.	ר' אלעזר:												!	י
ותו ליכא? והא כתיב: (במדבר ל"ה) ועליהם תתנו ארבעים ושתים עיר													ז	י
הללו קולטות בין לדעת בין שלא לדעת, הללו לדעת קולטות, שלא לדעת אינן קולטות.	אביי:												!	י
וחברון עיר מקלט הוא? והכתיב: (שופטים א') ויתנו לכלב את חברון כאשר דבר משה													ז	י
פרוודהא, דכתיב: (יהושע כ"א) ואת שדה העיר ואת חצריה נתנו לכלב בן יפנה.	אביי:												!	י

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

מכות-כיצד העדים		Talmud Navigator													א
מימרא	מאן דאמר	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	כא	כב	כג	
וקדש עיר מקלט הוא? והכתיב: (יהושע י"ט) וערי מבצר הצדים צר וחמת רקת וכנרת [וגו'] וקדש ואדרעי ועין חצור															י.
ערים הללו, אין עושין אותן לא טירין קטנים ולא כרכים גדולים אלא עיירות בינוניות	ותניא:														י.
תרתי קדש הוא.	רב יוסף:														י.
כגון סליקום ואקרא דסליקום.	רב אשי:														י.
ערים הללו, אין עושין אותן לא טירין קטנים ולא כרכין גדולים אלא עיירות בינוניות	גופא:														י. <
ואין מושיבין אותן אלא במקום מים, ואם אין שם מים - מביאין להם מים															י.
ואין מושיבין אותן אלא במקום שווקים															י.
ואין מושיבין אותן אלא במקום אוכלוסין, נתמעטו אוכלוסיהן - מוסיפין עליהן, נתמעטו דיוריהן - מביאין להם כהנים ליום וישראלים															י.
ואין מוכרין בהן לא כלי זיין ולא כלי מצודה, דברי רבי נחמיה	[רבי נחמיה]														י.
מתירין	חכמים:														י.
שאין פורסין בתוכן מצודות, ואין מפשילין לתוכן חבלים, כדי שלא תהא רגל גואל הדם מצויה שם.	ושוין: [רבי נחמיה וחכמים]														י.
מאי קרא? (דברים ד') ונס אל אחת מן הערים האל וחי, עביד ליה מידי דתהוי ליה חיותא.	ר' יצחק:														י.
תלמיד שגלה - מגלין רבו עמו, שנאמר: וחי, עביד ליה מידי דתהוי ליה חיותא.	תנא:														י.
מכאן שלא ישנה אדם לתלמיד שאינו הגון.	ר' זעירא:														י.
הרב שגלה - מגלין ישיבתו עמו.	ר' יוחנן:														י.
איני?															י.
מנין לדברי תורה שהן קולטין? שנאמר: (דברים ד') את בצר במדבר וגו', וכתוב בתריה: (דברים ד') וזאת התורה	והא"ר יוחנן:														י.
לא קשיא: הא בעידנא דעסיק בה, הא בעידנא דלא עסיק בה.															י.
ואי בעית אימא: מאי קולטין? ממלאך המות.															י.
כי הא דרב חסדא הוה יתיב וגריס בבי רב, ולא הוה קא יכול שליחא [דמלאכא דמותא] למיקרב לגביה, דלא הוה שתיק פומיה מגירסא סליק ויתיב אארזא דבי רב, פקע ארזא ושתיק, ויכליל ליה.															י.
מפני מה זכה ראובן לימנות בהצלה תחלה? מפני שהוא פתח בהצלה תחלה, שנאמר: (בראשית ל"ז) וישמע ראובן ויצילהו מידם.	ר' תנחום בר חנילאי:														י.
מאי דכתיב: (דברים ד') אז יבדיל משה שלש ערים בעבר הירדן מזרחה [שמש]? אמר לו הקב"ה למשה: הזרח שמש לרוצחים.	דרש רבי שמלאי:														י.
א"ל: הזרחת שמש לרוצחים.	איכא דאמרי:														י.
מאי דכתיב: (קהלת ה') אוהב כסף לא ישבע כסף ומי אוהב בהמון לא תבואה? אוהב כסף לא ישבע כסף - זה משה רבינו, שהיה יודע שאין שלש ערים שבעבר הירדן קולטות עד שלא נבחרו שלש בארץ כנען, ואמר: מצוה שבאה לידי אקיימנה	דרש רבי סימאי:														י.
ומי אוהב בהמון לא תבואה - למי נאה ללמד בהמון? מי שכל תבואה שלו.															י.
מאי דכתיב: (תהלים ק"ו) מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו? למי נאה למלל גבורות ה'? מי שיכול להשמיע כל תהלתו.	והיינו דא"ר אלעזר:														י.
מי אוהב בהמון לו תבואה, כל האוהב בהמון - לו תבואה.	ורבנן, ואיתימא רבה בר מרי:														י.
יהבו ביה רבנן עינייהו ברבא בריה דרבה.															י.

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של מיסקה קודמת story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
---	--

מכות-כיצד העדים		Talmud Navigator													א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	מאן דאמר	מימרא
כל האוהב ללמוד בהמון - לו תבואה.	רב אשי:																										
מאי דכתיב: (ירמיהו נ') חרב אל הבדים ונאלול? חרב על צוארי שונאיהם של ת"ח שיושבין ועוסקין בתורה בד בבד ולא עוד, אלא שמטפשינו, כתיב הכא: ונאלול, וכתיב התם: (במדבר י"ב) אשר נואלנו, ולא עוד, אלא שחוטאין, שנאמר: ואשר חטאנו.	והיינו דא"ר יוסי בר' חנינא																										
ואיבעית אימא, מהכא: (ישעיהו י"ט) נואלו שרי צוען.																											
כל האוהב ללמד בהמון - לו תבואה.	רבינא:																										
הרבה תורה למדתי מרבתי, ומחברי יותר מהם, ומתלמידי יותר מכולן.	והיינו דאמר רבי:																										
מאי דכתיב: (תהלים קכ"ב) עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלים? מי גרם לרגלינו שיעמדו במלחמה? שערי ירושלים שהיו עוסקים בתורה.	ר' יהושע בן לוי:																										
מאי דכתיב: (תהלים קכ"ב) שיר המעלות לדוד שמחתי באומרים לי בית ה' נלך? אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: רבש"ע, שמעתי בני אדם שהיו אומרים מתי ימות זקן זה ויבא שלמה בנו ויבנה בית הבחירה ונעלה לרגל, ושמחתי אמר לו הקב"ה: (תהלים פ"ד) כי טוב יום בחצריך מאלף, טוב לי יום אחד שאתה עוסק בתורה לפני, מאלף עולות שעתידי שלמה בנך להקריב לפני על גבי המזבח.	וא"ר יהושע בן לוי:																										
ומכוונות להם דרכים וכו'.																											
מקלט היה כתוב על פרשת דרכים, כדי שיכיר הרוצח ויפנה לשם.	תניא, ר' אליעזר בן יעקב:																										
מאי קרא? (דברים י"ט) תכין לך הדרך, עשה [לך] הכנה לדרך.	רב כהנא:																										
פתח לה פתחא להאי פרשתא מהכא: (תהלים כ"ה) טוב וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך - אם לחטאים יורה, ק"ו לצדיקים.	רב חמא בר חנינא:																										
פתח לה פתחא להאי פרשתא מהכא: (שמות כ"א) ואשר לא צדה והאלהים אנה לידו וגו', (שמואל א' כ"ד) כאשר יאמר משל הקדמוני מרשעים יצא רשע וגו', במה הכתוב מדבר? בשני בני אדם שהרגו את הנפש, אחד הרג בשוגג ואחד הרג במזיד, לזה אין עדים ולזה אין עדים, הקב"ה מזמין לפונדק אחד, זה שהרג במזיד יושב תחת הסולם, וזה שהרג בשוגג יורד בסולם ונפל עליו והרגו, זה שהרג במזיד נהרג, וזה שהרג בשוגג גולה.	ר"ש בן לקיש:																										
מן התורה ומן הנביאים ומן הכתובים - בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו.	רבה בר רב הונא אמר רב הונא, ואמרי לה אמר רב הונא א"ר אלעזר:																										
מן התורה, דכתיב: (במדבר כ"ב) לא תלך עמהם, וכתיב: (במדבר כ"ב) קום לך אתם																											
מן הנביאים, דכתיב: (ישעיהו מ"ח) אני ה' אלהיך מלמדך להועיל מדריךך בדרך (זו) תלך																											
מן הכתובים, דכתיב: (משלי ג') אם ללצים הוא יליץ ולענוים יתן חן:																											
רוצח שגלה לעיר מקלט, ומצאו גואל הדם והרגו - פטור.	רב הונא:																										
(דברים י"ט) ולו אין משפט מות, בגואל הדם הוא דכתיב.	קסבר: [ר"ה]																										
ולו אין משפט מות, ברוצח הכתוב מדבר	מיתיבי:																										
אתה אומר: ברוצח, או אינו אלא בגואל הדם?																											
כשהוא אומר: (דברים י"ט) והוא לא שונא לו מתמול שלשום, הוי אומר: ברוצח הכתוב מדבר																											
כי האי תנא	הוא דאמר [ר"ה]																										
ולו אין משפט מות, בגואל הדם הכתוב מדבר	דתניא:																										
אתה אומר: בגואל הדם הכתוב מדבר, או אינו אלא ברוצח?																											
כשהוא אומר: (דברים י"ט) כי לא שונא הוא לו מתמול שלשום - הרי רוצח אמור, הא מה אני מקיים ולו אין משפט מות? בגואל הדם הכתוב מדבר.																											

disputants-חולקים נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוק-answer ראיה-proof
--	--

מכות-כיצד העדים		Talmud Navigator											א
מימרא	מאן דאמר	כ	י	ט	ז	ה	ד	ו	ה	ז	י	כ	
מוסרין לו שני ת"ח, שמא יהרגנו בדרך וידברו אליו	תנן:												י:
מאי לאו דמתרו ביה דאי קטיל בר קטלא הוא													י:
לא													י:
וידברו אליו דברים הראוים לו, ואמרים לו: אל תנהג בו מנהג שופכי דמים, בשגגה בא מעשה לידו	כדתניא: [רבנן]												י:
הוא מדבר ע"י עצמו, שנאמר: וזה דבר הרוצח	ר"מ:												י:
הרבה שליחות עושה.	אמרו לו: [רבנן]												י:
בשגגה בא מעשה לידו.	אמר מר:												י: <
פשיטא, דאי במזיד בר גלות הוא?													י:
אין													י:
בתחלה אחד שוגג ואחד מזיד מקדימין לערי מקלט, וב"ד שולחין ומביאין אותם משם, מי שנתחייב מיתה - הרגוהו, שנאמר: (דברים י"ט) ושלחו זקני עירו ולקחו אותו משם ונתנו אותו ביד גואל הדם ומת, מי שלא נתחייב - פטרוהו, שנאמר: (במדבר ל"ה) והצילו העדה את הרוצח מיד גואל הדם, מי שנתחייב גלות - מחזירין אותו למקומו, שנא': (במדבר ל"ה) והשיבו אותו העדה אל עיר מקלטו אשר נס שמה	והא תניא, ר' יוסי בר' יהודה:												י:
מעצמן הן גולין, כסבורין הן: אחד שוגג ואחד מזיד קולטות והן אינן יודעין שבשוגג קולטות, במזיד אינן קולטות.	רבי:												י:
עיר שרובה רוצחים - אינה קולטת, שנאמר: (יהושע כ') ודבר באוני זקני העיר ההיא את דבריו, ולא שהושו דבריהן לדבריו.	ר' אלעזר:												י:
עיר שאין בה זקנים אינה קולטת, דבעינן זקני העיר וליכא.	וא"ר אלעזר:												י:
עיר שאין בה זקנים - רבי אמי ור' אסי:	איתמר:												י:
קולטת	[חד:ר' אמי/ר' אסי]												י:
אינה קולטת.	[חד:ר' אמי/ר' אסי]												י:
למאן דאמר אינה קולטת, בעינן זקני העיר וליכא													י:
למאן דאמר קולטת, מצוה בעלמא.													י:
ועיר שאין בה זקנים - ר' אמי ורבי אסי													י:
נעשה בה בן סורר ומורה	[חד:ר' אמי/ר' אסי]												י:
אין נעשה בה בן סורר ומורה.	[חד:ר' אמי/ר' אסי]												י:
למ"ד אין נעשה בה בן סורר ומורה, בעינן (דברים כ"א) זקני עירו וליכא													י:
למ"ד נעשה בה בן סורר ומורה, מצוה בעלמא.													י:
ועיר שאין בה זקנים - ר' אמי ור' אסי													י:
מביאה עגלה ערופה	[חד:ר' אמי/ר' אסי]												י:
אינה מביאה עגלה ערופה.	[חד:ר' אמי/ר' אסי]												י:
למ"ד אינה מביאה עגלה ערופה, בעינן (דברים כ"א) זקני העיר ההיא וליכא													י:
למאן דאמר מביאה עגלה ערופה, מצוה בעלמא.													י:

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-קודמת-פסקה מעשה-story מקרא-key:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
---	--

מכות-כיצד העדים		Talmud Navigator													א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	מאן דאמר	מימרא
מפני מה נאמרה פרשת רוצחים בלשון עזה, דכתיב: (יהושע כ') וידבר ה' אל יהושע לאמר דבר אל בני ישראל לאמר תנו לכם את ערי המקלט אשר דברתי אליכם וגו' מפני שהן של תורה.	ר חמא בר חנינא:																										
למימרא, דכל דיבור לשון קשה?																											
אין, כדכתיב: (בראשית מ"ב) דבר האיש אדוני הארץ אתנו קשות.																											
(מלאכי ג') נדברו - אין נדברו אלא לשון נחת, וכן הוא אומר: (תהלים מ"ז) ידבר עמים תחתינו	והתניא:																										
דבר לחוד, ידבר לחוד.																											
(סימנ"ר רבנ"ן מהמנ"י וספר"י)																											
פליגי בה רבי יהודה ורבנן																											
מפני ששיהם	חד: [ר' יהודה/רבנן]																										
מפני שהן של תורה.	וחד: [ר' יהודה/רבנן]																										
(יהושע כ"ד) ויכתוב יהושע את הדברים האלה בספר תורת אלהים - פליגי בה ר' יהודה ור' נחמיה																											
שמנה פסוקים	חד: [ר' יהודה/ר' נחמיה]																										
ערי מקלט.	וחד: [ר' יהודה/ר' נחמיה]																										
בשלמא למ"ד ח' פסוקים, היינו דכתיב בספר תורת אלהים אלא למ"ד ערי מקלט, מאי בספר תורת אלהים?																											
ה"ק: ויכתוב יהושע בספרו את הדברים האלה הכתובים בספר תורת אלהים.																											
ספר שתפרו בפשתן - פליגי בה ר' יהודה ור"מ																											
כשר	חד: [ר' יהודה/ר' מאיר]																										
פסול.	וחד: [ר' יהודה/ר' מאיר]																										
למ"ד פסול, דכתיב: (שמות י"ג) למען תהיה תורת ה' - בפ"ך, ואיתקש כל התורה כולה לתפילין, מה תפילין - הלכה למשה מסיני לתופרן בגידין, אף כל לתופרן בגידין.																											
ואידך?																											
כי איתקש למותר בפ"ך, להלכותיו לא איתקש.																											
חזינו להו לתפילין דבי חביבי דתפירי בכיתנא. ולית הלכתא כוותיה.	רב:																										
אחד משוח בשמן המשחה, ואחד המרובה בבגדים, ואחד שעבר ממשיחותו - מחזירין את הרוצח	[ת"ק]																										
אף משוח מלחמה מחזיר את הרוצח.	רבי יהודה:																										
לפיכך, אימותיהן של כהנים מספקות להן מחיה וכסות, כדי שלא יתפללו על בניהם שימותו.																											
מנא הני מילי?																											
דאמר קרא: (במדבר ל"ה) וישב בה עד מות הכהן הגדול, וכתביב: (במדבר ל"ה) כי בעיר מקלטו ישב עד מות הכהן הגדול, וכתביב: (במדבר ל"ה) ואחרי מות הכהן הגדול.	רב כהנא:																										
ור' יהודה?																											
כתיב קרא אחרינא: (במדבר ל"ה) לשוב לשבת בארץ עד מות הכהן (וגו').	[ר' יהודה]																										
ואידך?																											

disputants-חולקים נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוק-answer ראיה-proof
--	--

Talmud Navigator													
מכות-כיצד העדים													
מימרא													
מאן דאמר													
א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ													
יא.	◊											[ת"ק]	מדלא כתיב הגדול, חד מהנך הוא.
יא.	<	◊	■										לפיכך אימותיהן של כהנים וכו'.
יא.											ז		טעמא דלא מצלו, הא מצלו מייתי, והכתיב: (משלי כ"ו) כצפור לנוד כדרור לעוף כן קללת חנם לא תבא
יא.	◊												שהיה להן לבקש רחמים על דורן ולא בקשו.
יא.	◊	■											כדי שיתפללו על בניהם שלא ימותו.
יא.	◊												טעמא דמצלו, הא לא מצלו מייתי, מאי הוה ליה למעבד?
יא.	◊	ז	■										טוביה חטא וזיגוד מנגיד?
יא.	◊	ז	■										שכם נסיב ומבגאי גזיר?
יא.	◊												שהיה להן לבקש רחמים על דורן ולא בקשו.
יא.													כי הא דההוא גברא דאכליה אריא ברחוק תלתא פרסי מיניה דר' יהושע בן לוי, ולא אישתעי אליהו בהדיה תלתא יומי.
יא.	◊	■											קללת חכם אפי' בחנם היא באה. מנלן? מאחיתופל, שבשעה שזכר דוד שיתין קפא תהומא, בעא למישטפא לעלמא, אמר: מהו לכתוב שם אחספא ומישדא בתהומא דליקו אדוכתיה? ליכא דאמר ליה מידא אמר: כל היודע דבר זה ואינו אומרו - יחנק בגרונו נשא אחיתופל ק"ו בעצמו, אמר: ומה לעשות שלום בין איש לאשתו, אמרה התורה: שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים, לכל העולם כולו לא כל שכן, א"ל: שר' כתב שם אחספא שדי אתהומא, נחת וקם אדוכתיה ואפ"ה כתיב: (שמואל ב' י"ז) ואחיתופל ראה כי לא נעשתה עצתו ויחבוש את החמור ויקם וילך אל ביתו אל עירו ויצו אל ביתו ויחנק וגו'.
יא.	◊	■											קללת חכם אפילו על תנאי היא באה. מנלן? מעלי, דקאמר ליה [עלי] לשמואל: (שמואל א' ג') כה יעשה לך אלהים וכה יוסיף אם תכחד ממני דבר, ואף על גב דכתיב: (שמואל א' ג') ויגד לו שמואל את כל הדברים ולא כחד ממנו, [ואפ"ה] כתיב: (שמואל א' ח') ולא הלכו בניו בדרכיו וגו'.
יא.	◊	■											נידיו על תנאי צריך הפרה. מנלן? מיהודה, דכתיב: (בראשית מ"ג) אם לא הביאותיו אליך וגו'
יא.		■	■										מאי דכתיב: (דברים ל"ג) יחי ראובן ואל ימות וגו' וזאת ליהודה? כל אותן מ' שנה שהיו ישראל במדבר, עצמותיו של יהודה היו מגולגלין בארון, עד שעמד משה ובקש עליו רחמים, אמר לפניו: רבונו של עולם, מי גרם לראובן שיודה? יהודה, (דברים ל"ג) וזאת ליהודה? שמע ה' קול יהודה עאל איכריה לשפא לא הוה קא מעיילי ליה למתיבתא דרקיע, (דברים ל"ג) ואל עמו תביאנו, לא הוה קא ידע למישקל ומיטרח בשמעתא בהדי רבנן (דברים ל"ג) ידיו רב לו לא הוה ידע לפרוקי קושיא, (דברים ל"ג) ועזר מצריו תהיה.
יא.	◊	^											במיתת כולן הוא חוזר, או דלמא במיתת אחד מהן?
יא.	◊		■	!									נגמר דינו בלא כ"ג - אינו יוצא משם לעולם
יא.				!									ואם איתא, ליהדר (ביה) בדהנך
יא.	◊			ז									בדליכא.
יא.	■												משנגמר דינו מת כ"ג - ה"ז אינו גולה.
יא.	■												אם עד שלא נגמר דינו מת כ"ג, ומנו אחר תחתיו ולאחר מכן נגמר דינו - חוזר במיתתו של שני.
יא.	■												נגמר דינו בלא כ"ג, וההורג כ"ג, וכ"ה שהרג - אינו יוצא משם לעולם.
יא.	■												ואינו יוצא לא לעדות מצוה, ולא לעדות ממון, ולא לעדות נפשות, ואפי' ישראל צריכים לו, ואפי' שר צבא ישראל כיוצא בן צרויה - אינו יוצא משם לעולם, שנאמר: (במדבר לה) אשר נס שמה, שם תהא דירתו, שם תהא מיתתו, שם תהא קבורתו.
יא.	■												כשם שהעיר קולטת, כך תחומה קולט.
יא.	■	◆											רוצה שיצא חוץ לתחום ומצאו גואל הדם - רבי יוסי הגלילי אומר: מצוה ביד גואל הדם, ורשות ביד כל אדם

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-קודמת-פיסקה story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוק proof-ראיה
--	--

Talmud Navigator													
א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ													
מכות-כיצד העדים													
מאן דאמר													
מימרא													
יא:	■	◆										רבי עקיבא:	רשות ביד גואל הדם, וכל אדם חייבין עליו.
יא:	ג	^											מ"ט?
יא:		◇	!								אביי:	ק"ו, ומה מי שגלה כבר יצא עכשיו, מי שלא גלה אינו דין שלא יגלה.	
יא:			ז									ודלמא האי דגלה איכפר ליה, האי דלא גלה לא	
יא:													מידי גלות קא מכפרא? מיתת כהן הוא דמכפרא.
יא:	<	■											אם עד שלא נגמר דינו וכו'.
יא:		^										מנא הני מילי?	
יא:		◇	!								רב כהנא:	דאמר קרא: (במדבר ל"ה) וישב בה עד מות הכהן הגדול אשר משח אותו בשמן הקדש, וכי הוא מושחו? אלא זה שנמשח בימיו.	
יא:													מאי הוה ליה למעבד?
יא:	◇												היה לו לבקש רחמים שיגמור דינו לזכות ולא ביקש.
יא:	◇	■										אביי:	נקטינן: נגמר דינו ומת - מוליכין את עצמותיו לשם, דכתיב: (במדבר לה) לשוב לשבת בארץ עד מות הכהן, ואיזהו ישיבה שהיא בארץ? הוי אומר: זו קבורה.
יא:	◇	■										תנא:	מת קודם שמת כ"ג - מוליכין עצמותיו על קברי אבותיו, דכתיב: ישוב הרוצח אל ארץ אחוזתו, איזהו ישיבה שהיא בארץ אחוזתו? הוי אומר: זו קבורה.
יא:	◇	■											נגמר דינו, ונעשה כהן בן גרושה או בן חלוצה - פליגי בה רבי אמי ור' יצחק נפחא
יא:	◇	■	■	◆									מתה כהונה
יא:	◇	■	■	◆									בטלה כהונה.
יא:													לימא, בפלוגתא דר"א ורבי יהושע קא מיפלגי
יא:	◇	ז	■	◆								דתנן: [ר"א]	היה עומד ומקריב ע"ג המזבח, ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה - ר"א אומר: כל קרבנות שהקריב פסולין
יא:	◇	ז	■	◆								רבי יהושע:	מכשיר
יא:		ז											מאן דאמר מתה - כר' יהושע, ומאן דאמר בטלה - כרבי אליעזר
יב.	◇	!											אליבא דרבי אליעזר כולי עלמא לא פליגי, כי פליגי - אליבא דר' יהושע, מאן דאמר מתה - כרבי יהושע ומאן דאמר בטלה - עד כאן לא קאמר רבי יהושע התם, דכתיב: (דברים ל"ג) ברכ ה' חילו ופועל ידיו תרצה - אפי' חללין שבו, אבל הכא אפי' רבי יהושע מודה.